

Analiza impactului de reglementare (AIR)
a proiectului Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului
sanitar privind comerțul cu produse chimice

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ)	Proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind comerțul cu produse chimice
Data:	26.03.2019
Autoritatea administrației publice autor:	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale
Subdiviziunea	Direcția politici în domeniul sănătății publice
Persoana responsabilă și informația de contact:	Jardan Elena , consultant principal, tel.: 022 268 809, email: elena.jardan@msmps.gov.md . Iurie Pînzaru, ANSP Tel.: 022 574 502 e-mail: iurie.pinzaru@ansp.md

Componentele analizei impactului de reglementare

1. Stabilirea complexității analizei impactului de reglementare

Criteriu	Punctajul (de la 1 la 3)
Nivelul de interes public față de intervenția propusă	2
Gradul de inovație al intervenției propuse	2
Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse	2
TOTAL	6

Argumentarea/descifrarea succintă a punctajului atribuit:

a) Nivelul de interes public a fost apreciat cu cifra 2, deoarece proiectul de act normativ este în interesul agențiilor economice care desfășoară activitate în sfera comerțului, inclusiv afectează populația țării care zilnic folosește produse chimice (detergenți pentru spălare, curățire și îngrijire a încăperilor, mobilierului, veselei,

bunurilor de uz casnic, lenjeriei de pat, hainelor, încălțămintei, mașinilor; adezivi, lacuri, vopsele; dezinfectanți și mijloace de combatere a insectelor domestice și a rozătoarelor, destinate utilizării în condiții casnice; substanțe chimice, compușii lor și produsele fabricate din acestea, destinate lucrărilor de reparații și finisare în condiții habituale și alte produse similare).

Interesul public constă în protecția sănătății populației, asigurarea unor condiții inofensive de utilizare a produselor menționate.

Aprobarea proiectului de act normativ va contribui la respectarea cerințelor de comercializare a produselor chimice.

b) *Gradul de inovație al intervenției propuse* (punctaj 2).

Dat fiind că, în țară nu există un astfel de act normativ care reglementează cerințele comercializării produselor chimice pe piața națională, acest act normativ reprezintă un instrument esențial în reglementarea acestor cerințe și coordonarea lor cu legislația UE. Regulamentul reflectă cerințe cu privire la plasarea pe piață și comercializarea produselor chimice în Republica Moldova.

Conform Regulamentului, până la plasarea pe piața națională produsele chimice trebuie să obțină aviz sanitar pentru produse alimentare și nealimentare eliberat de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, ceea ce reprezintă o măsură nouă în legislația Republicii Moldova. Totodată, toate produse chimice comercializate pe piața națională trebuie să fie etichetate conform prevederilor Legii privind substanțelor chimice care a fost aprobată în 2 lecturi.

c) *Mărimea potențialelor impacturi ale intervenției propuse* (punctaj 2), va influența pozitiv asupra intereselor populației țării și neesențial negativ asupra intereselor a unui grup mic de agenți economici la activitatea cărora sunt anumite nereguli ce țin de comercializarea produselor chimice.

Cetățenii Republicii Moldova, din intervenția propusă, vor avea numai beneficii privind protecția sănătății și siguranței produselor chimice pe care le achiziționează și utilizează.

Interesele agenților economici pot fi afectate neesențial în ceea ce privește faptul ca vor trebui să obțină aviz sanitar eliberat de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică.

2. Definirea problemei

În ultimii ani procedura de producere, transportarea, stocarea și utilizarea corectă a substanțelor și amestecurilor chimice a devenit o problemă destul de actuală.

Comercializarea fără restricții a produselor chimice de către persoanele fizice neautorizate, utilizarea incorectă acestora poate avea un impact negativ asupra stării de sănătate a populației prin provocarea intoxicațiilor acute de origine chimică. Ca rezultat, în perioada anilor 2011-2017 în Republica Moldova au fost înregistrate 27651 cazuri de intoxicații acute neprofesionale de etiologie chimică, dintre care 1020 persoane au decedat.

În UE persoanele ce intenționează a introduce pe piață substanțe chimice sau amestecuri de substanțe chimice se conformează cerințelor Regulamentului privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH) și Regulamentului privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor chimice (CLP), adoptate pentru protecția sănătății umane și a mediului față de riscurile pe care le pot prezenta produsele chimice, îmbunătățind competitivitatea industriei chimice din UE.

3. Definirea obiectivelor

Regulamentul sanitar privind comerțul cu produse chimice (în continuare – Regulament) stabilește cerințe sanitare și de igienă specifice pentru diminuarea impactului negativ asupra sănătății angajaților și a populației, prevenirea riscurilor care provin sau pot proveni din efectele nocive ale agenților chimici ori ca rezultat al activității profesionale în unitățile de comerț pentru comercializarea produselor chimice, inclusiv cu ridicata și cu amănuntul. Cerințele Regulamentului nu se aplică pentru produse chimice care sunt destinate pentru lucrări științifico-practice și care sunt rezultat al acestora, produse chimice anorganice, compuși anorganici sau organici ai metalelor prețioase, ai elementelor radioactive, ai metalelor de pământuri rare sau ai izotopilor, produse chimice organice, medicamente și produse medicamentoase de uz veterinar, produse de uz fitosanitar și fertilizanți, substanțe chimice radioactive.

4. Identificarea abordărilor alternative

Opțiunile propuse sunt următoarele:

Opțiunea I – a nu face nimic, lipsa cadrului normativ necesar pentru comerțul produselor chimice

Opțiunea II - aprobarea și implementarea actului normativ la nivel național și acoperirea vidului privind cadrul normativ din domeniul protecției sănătății.

Abordare alternativă	Avantajele	Dezavantajele
1.Nimic de întreprins	Lipsa avantajelor, în cel mai bun caz situația va rămâne fără schimbări, în condițiile de dezvoltare continuă și multiplicare a punctelor de depozitare, păstrare și realizare a produselor chimice.	1.Absența unui act normativ privind cerințele de plasare/comercializare pe piața a produselor chimice. 2.Lipsa unui act normativ care reglementează proprietățile/acțiunile substanțelor/produselor chimice va contribui la creșterea numărului de cazuri de intoxicații acute și cronice neprofesionale exogene de etiologie chimică a populației și la apariția diferitor boli. 3.Imposibilitatea stabilirii unor criterii clare în comercializarea produselor chimice. 4.Lipsa accesului public la informație privind proprietățile și caracteristicile produselor chimice plasate pe piață. 5. Lipsa posibilității rezolvării situațiilor de conflict între populație și agenții economici, bazate pe normativele legale.

2. Aprobarea Regulamentului sanitar privind comerțul cu produse chimice.	1. Crearea unui act normativ privind cerințele de comercializare a produselor chimice pe piața națională, va permite desfășurarea legală a activităților de comerț interior. 2. Prevenirea impactului negativ al produselor chimice asupra sănătății populației și reducerea numărului de cazuri de intoxicații acute neprofesionale, exogene de etiologie chimică. 3. Accesul agenților economici și a populației la informații privind proprietățile produselor chimice.	Nu au fost identificate asupra activității de întreprinzător.
--	--	---

5. Analiza și compararea opțiunilor

Opțiunea – a nu face nimic, lipsa intervenției statului.

Neglijarea aprobării și implementării actului normativ, lipsa normativelor de plasare pe piață a produselor chimice, apariția unor intoxicații acute neprofesionale, exogene de etiologie chimică în rândul populației, inclusiv copiilor, înrăutățirea stării de sănătate a persoanelor deja bolnave, invaliditatea, incapacitatea de a asigura condiții sigure de mediu și de trai, un mod de viață sănătos pentru populație, stabilirea unor interrelații optime dintre dezvoltarea afacerilor și sănătatea publică.

Funcționarea obiectelor ce comercializează produse chimice în blocurile locative, sociale și pe teritoriile zonelor rezidențiale, fără respectarea normativelor legale de evaluare și plasare pe piață a produselor chimice, înrăutățirea stării de sănătate și ieșirea posibilă a situației de sub control, va genera apariția unor probleme majore asociate cu dezvoltarea afacerilor comerciale cu implicarea instanțelor de judecată.

Autorii susțin opțiunea II, deoarece aceasta este în interesul atât a societății privind asigurarea sănătății populației, cât și agenților economici la efectuarea activităților de comerț în baza actului normativ, aprobat de Guvern.

În același timp, trebuie remarcat faptul că aprobarea normativelor propuse nu vor necesita cheltuieli suplimentare suportate atât de stat, cât și sectorul privat, deoarece proiectul actului normativ a fost elaborat în conformitate cu atribuțiile

funcționale ale autorilor, cu excluderea finanțării din partea agenților economici, totodată nu va fi necesară finanțare suplimentară pentru crearea serviciilor de securitate, formare continuă, seminare și consultări ale agenților economici, deoarece și aceste activități vor fi efectuate în conformitate cu atribuțiile funcționale ale specialiștilor organului de supraveghere de stat a sănătății publice.

Cheltuielile pentru eliberarea avizului sanitar vor fi suportate de agenții economici în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare.

Impacturile pozitive

- crearea unui cadru normativ național pentru reglementarea desfășurării activităților de comerț interior cu substanțe chimice;
- desfășurarea activităților comerciale de către agenții economici, bazate pe normativele legale;
- dezvoltarea dinamică a obiectelor de comerț interior și protecția mediului în vederea asigurării unui mediu de trai favorabil;
- prevenirea și reducerea nivelurilor de influență nocivă a substanțelor chimice asupra sănătății populației;
- prevenirea apariției diferitori intoxicații în rândul populației, înrăutățirii stării de sănătate a persoanelor cu boli cronice, copiilor și a celor în etate;
- asigurarea activităților de comerț, ținând cont de interesele a agenților economici, precum și populației;
- accesul agenților economici și a populației la informații privind proprietățile substanțelor chimice plasate pe piață;
- cunoașterea și respectarea normativelor legale de plasarea pe piață a produselor chimice de către agenți economici va contribui la reducerea numărului plângerilor și a situațiilor de conflict din partea populației.

Ca urmare a implementării normativelor propuse spre aprobare, atât populația, cât și proprietarii obiectivelor de comerț vor avea avantaje și beneficii, în special - prevenirea impactului negativ al substanțelor chimice asupra sănătății și apariției bolilor în rândul populației, stabilirea unui echilibru optim între dezvoltarea afacerilor și asigurarea dreptului populației la un mediu de viață favorabil.

6. Implementare și monitorizare

Implementarea normativelor de reglementare a comerțului produselor chimice presupune organizarea seminarelor cu specialiști în domeniul sănătății

publice, informarea și consultarea agenților economici și a populației cu privire la prevederile actului normativ. Aceste activități vor fi implementate în conformitate cu atribuțiile funcționale ale specialiștilor organului de supraveghere de stat a sănătății publice și nu necesită cheltuieli financiare suplimentare.

Controlul asupra punerii în aplicare și respectării prevederilor actului normativ privind comerțul cu produse chimice va fi atribuit autorității responsabile. Totodată Agenția Națională pentru Sănătate Publică va efectua expertiza sanitară a produsului chimic cu eliberarea avizului sanitar la solicitarea agentului economic.

Controalele respectării normativelor aprobate de Guvern vor fi efectuate, exclusiv, în baza solicitărilor agenților economici sau la examinarea plângerilor din partea populației cu înregistrarea în Registrul de stat a controalelor, în conformitate cu prevederile art. 4,5,8,13,14,19 din Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controalele de stat asupra activității de întreprinzător, publicat la 31.08.2012 în Monitorul Oficial nr.181-184, art. 595.

7. Consultații

Aprecierea grupurilor de interese.

Implementarea acestui act normativ nu creează un grup de interese, deoarece nu necesită cheltuieli suplimentare.

Totodată, Regulamentul se axează pe cerințele sanitare și de igienă specifice pentru diminuarea acțiunilor negative asupra sănătății angajaților și a populației, prevenirea riscurilor care provin sau pot proveni din efectele nocive ale agenților chimici ori ca rezultat al activității profesionale în unitățile de comerț pentru comercializarea produselor chimice, inclusiv cu ridicata și cu amănuntul.

Scopul acestora este asigurarea unei societăți sănătoase prin diminuarea impactului negativ al produselor chimice asupra stării de sănătate a populației, reducerea numărului de intoxicații acute neprofesionale, exogene de etiologie chimică. La fel, acest act normativ reprezintă o măsură de coordonare a legislației în vigoare cu normele din UE, unde conform unui asemenea regulament se plasează pe piață toate produsele chimice.

Agenții economici, care desfășoară activități de comerț vor trebui să respecte procedura de obținere a avizului sanitar și de plasare pe piață a produselor chimice, organele de stat abilitate cu funcții de supraveghere a sănătății publice vor putea să evalueze riscurile pentru sănătatea publică, iar cetățenii Republicii

Moldova vor putea obține informații despre starea reală a situației privind comercializarea produselor chimice.

Proiectele de AIR, Notei Informative și a Regulamentului au fost plasate pe pagina portalului guvernamental www.particip.gov.md și site-ul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale la rubrica „Transparența decizională” – Proiecte în discuție la 01.04.2019 pentru consultări publice și au fost remise în adresa Ministerului Economiei și Infrastructurii, Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, Ministerului Finanțelor, Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, Ministerului Dezvoltării Regionale și Mediului, Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, Confederației Naționale a Sindicatului din Republica Moldova, Centrului Național Anticorupție pentru avizare.

SECRETAR GENERAL DE STAT

Boris GÎLCA